

Föld és ember.

E látszólag igénytelen, de mégis sokatmondó címűben folyóiratunk hivatása a maga teljességében benne foglaltatik. Földrajzilag iskolázott szemmel keresni és megvadászni azokat a majd egyszerű, majd szövevényes kapcsolatokat, melyek az aktív ember és a rajtakívül álló, látszólag passzív környezet között megvannak, tehát szüntelen előállanak, hogy belőlük tudományos és gyakorlati ismereteket állapítsunk meg.

Tulajdonképpen nem új vizsgálódás-irány ez, hanem csupán jogos érvényre juttatása annak a meggondolásnak, mely az emberi tényeknek kimagasló, sőt irányító szerepet kíván juttatni a többi földrajzi tény között. De összefoglalóbb, tisztultabb és emelkedettebb, mert földrajzibb felfogás amannál a korábbinál, mely az embert, akarva is, meg nem is, hovatovább mindjobban kirekesztette a geográfiából. Ujabb, tágabb és csábítóbb területek nyíltak meg, izgatóbb, tartalmasabb és általánosabb értékű ismeretek születtek meg ezáltal a vizsgálódás által, melynek elvei rendszerbe foglalva a földrajz új fogalmazásában az emberföldrajz vagy antropogeográfia nevét kapták.

Világszerte észlelhetjük ennek az új irányzatnak lassú, részben öntudatlan, részben tudatos térfoglalását. Előle természetesen a magyar bűvárok sem zárkozhataknak el, különösen mióta a tájföldrajz szintetikus alapon való felépítése mind nyilvánvalóbbá lett s mióta a honismertetés fontosságára a korszerűség is nyomatékosan rávilágított. A honismertetést pedig jobban szolgálja ez, mint a régi geográfia.

Hazánk minden tekintetben hálás terület ilyen emberföldrajzi irányú vizsgálatokra, a honismeretre pedig nagyobb szükségünk van, mint talán bárkinek, ma még inkább, mint bármikor. Mégis sajnálattal kell beismer-

nünk, hogy e téren mindezeideig alig tettünk valamit. Terra incognita vagyunk, sajnos, itthon is. Folyóiratunk célja már most ebből a beismerésből fakad. Különleges magyar hivatás tehát az, hogy e hiányon segítsünk, hogy elvont, általános kérdések taglalása, vagy idegen országok viszonyainak könyvből való búvárlatai helyett, vagy mellett, lehetőleg saját magunkhoz forduljunk, vagyis elsősorban anyagot gyűjtsünk Magyarország emberföldrajzi megismertetéséhez; olyan anyagot, mely a magyaron kívül az általános tudományosságnak is szolgálatára lehet. Ebben a széreny gyűjtő munkában az u. n. «avatatlanok» is segítségünkre lehetnek, sőt egyenesen kijelentjük, hogy számítunk is rájuk. Olyan irányba akarjuk terelni folyóiratunkkal az érdeklődést, mely munkára hívó biztatást, sőt bátorságot ad nekik is. Nem csinálunk «céhet», nem szándékozunk csak az egyoldalú és ezért gyakran elspecializálódó, a közönségtől és élettől elvonatkozó részletludósok gárdáját növelni, a tudományos búvárkodás feltétlen tisztelete mellett is. Ebben, szerencsére, tudományunk közérdekű mivolta is hathatós segítségünkre lesz. Minden konkrét adalékot, minden apróbb hazai témát örömmel fogadunk, az «avatottak» majd megtalálják bennük a magukét. Így akarjuk népszerűvé tenni a komoly földrajzi munkálkodást, így szándékozunk megkedveltetni a honi föld geográfiáját a földrajzilag gondolkodni tudó, érdeklődő művelt közönség előtt is.

Nem feledkeztünk meg arról sem, hogy a magyar antropogeográfiai munkálkodást a külföld tudományos köreivel is megismertessük.

Hogy folyóiratunkat a Magyar Néprajzi Társaság adja ki, az a munkaterület tekintetében bizonyos elkötelezettséget jelent; ne lepődjék meg tehát senkisésem azon, ha nem tartjuk magunkat mindig szorosan az emberföldrajz szigorú körülhatárolásához. Bizonyos határok között a néprajz és demográfia is szívesen látott vendégünk lesz.

Mondanunk sem kell talán végül, hogy a honismeret tanítását — s ez tanár kollégáinknak szól — az oktatás minden fokozatán állandóan figyelemmel kísérjük s hogy a külföldi irodalomról is tájékoztatjuk olvasóinkat